

*Кушнірова Т. В.,**доктор філологічних наук,**професор кафедри германської філології та перекладу**Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**<https://orcid.org/0000-0003-3489-2767>**Мокляк О. І.,**кандидат філологічних наук,**доцент кафедри германської і української філології**Полтавського державного аграрного університету**<https://orcid.org/0000-0003-1883-1593>*

НАРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ В ХУДОЖНІЙ ПРОЗІ ХАРУКІ МУРАКАМІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ «НОРВЕЗЬКИЙ ЛІС»)

Анотація: У статті ґрунтовно розглядається поняття «наратив» як літературознавча категорія, окреслюються його конститутивні ознаки, аналізуються структурні елементи. Об'єктом дослідження є наративні стратегії у творчості сучасного японського письменника Харуки Муракамі, зокрема у романі «Норвезький ліс», що виписаний у реалістичній манері. Констатовано основні наративні елементи твору, виокремлено наративні домінанти, константи, основні мотиви, що виформовують часопростір роману. У творі функціонує персональний наратор з рисами автобіографізму, через фокусування якого проглядаються події, учасником яких він був. У оповіді спостерігається іноді зміна наратора, коли персонажі переповідають головному героєві свої власні історії, що впливає на поглиблення наративу. Через ракурс наратора проходить цілий комплекс екзистенційних мотивів, які є домінантними у наративному просторі роману, зокрема мотив самотності, сенсу життя, вибору, що проявляються ретроспективно. Особливо значущим у романі є мотив смерті, причому кожен із героїв переживає її по-своєму. Досить ґрунтовно в оповіді прописуються особистісні хронотопи, наратор ґрунтовно переповідає не лише власну історію, але й історії друзів і знайомих, акцентуючи увагу на ключових моментах. У наративній структурі твору спостерігається використання евфемізмів, що вказує на неприйняття певних ситуацій (хвороби Наоко тощо), значна кількість риторичних запитань, які апелюють перш за все до читача. Наратив роману побудований за принципом мелійності, оскільки характер кожного героя виписаний за допомогою певного музичного жанру, у залежності від того, який музиці кожен віддає перевагу. Головний герой слухає різну музику, однак надає перевагу авангардним композиціям, зокрема джазовим, що говорить про його мінливий характер та широкий кругозір. Важливу роль у наративній системі твору відіграє інтермедіальність, яка виконує сюжетоутворювальну, символічну, імагогічну, імагологічну, медитативну тощо функції, стає рушієм сюжету та презентує образи. Інтермедіальність стає константою нарації, що сприяє розкодуванню сенсів та впливає на формування індивідуального стилю автора.

Ключові слова: наратив, наратор, наративна структура, домінанта, константа, інтермедіальність.

Постановка проблеми. Наративний шар твору – це один із ключових шарів дослідження будь-якого тексту, адже саме те,

хто і як переповідає події в описаній історії, залежить читацька інтенція, саме тип оповіді виформовує змістовий план твору, який визначає міру зацікавленості читача текстом. Тому метою нашої розвідки є аналіз основних тенденцій сучасного літературознавства у царині наратології, осмисленні поняття «наратив», «наратор», а також окреслення наративних стратегій, якими користується відомий японський письменник Харуки Муракамі у свій творчості, зокрема романі «Норвезький ліс».

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Науковці наразі активно досліджують проблеми нарації, сам термін «наратив» та похідні від нього, визначають ключові ознаки, окреслюють іманентні закони. Наратологія як наука формувалася в руслі досліджень французьких семіотиків (А. Греймаса, К. Бремона) в 60-х роках ХХ століття. Дослідники констатували хибність структуралістської моделі світосприйняття й осмислювали мистецтво через призму комунікативних понять про природу дійсності (Р. Барт, Ж. Женетт, Я. Лінтвель, Дж. Прінс, С. Четмен, В. Шмід та ін.). Проблеми наратології лягли в основу досліджень й українських учених (І. Бехта, Л. Мацєвко-Бекерська, М. Ткачук, І. Папуша, К. Коваленко та ін.) [1, 2, 3]. Незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених наративу, існує безліч лакун, які стосуються його функціонування у художньому творі, зокрема і у творчості японського письменника Харуки Муракамі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «наратив» у сучасному літературознавстві є наразі доволі дискусійним та таким, що викликає жвавий інтерес у науковців. Дослідники намагаються окреслити конститутивні ознаки наративу, виокремлюють наративні домінанти, які, на їхню думку, впливають на рецепцію тексту. «Наратив» – «об'єкт та акт повідомлення про справжні чи фіктивні події, здійснюваний одним (кількома) наратором, адресоване одному (кільком) нарататорам» [4, с. 476]. Констатуємо, що «наратив» – це не лише тип оповіді (від першої чи третьої особи), а це певна наративна система, яка включає мотивну організацію твору, систему символів, інтермедіальні вкраплення, що впливають на рецепцію твору тощо.

Одним із домінантних чинників наративної структури художнього твору є образ наратора, який кожним дослідником трактується по-різному. Теоретичний і практичний аспект нара-

тора як важливого суб'єкта літературної оповіді представлено у дослідженнях українських літературознавців: Л. Мацевко-Бекерської, І. Бехти, М. Легкого, Т. Черкашиної, С. Сіверської, К. Коваленко та ін [1, 2]. Зокрема І. А. Бехта трактує поняття «наратор» як «суб'єкт свідомості, який безпосередньо втілений у тексті, з яким має справу читач» [1, с. 214]. У художньому творі наратор конструює оповідь та формує сюжетну та композиційну цілісність і стає основною структурною одиницею наративу.

У словниках дається більш традиційне визначення, яке передбачає, що наратор – той, хто веде оповідь у тексті. У наративі може бути щонайменше один наратор, котрий існує на тому ж дієгетичному рівні, що і реципієнт, до якого він апелює. У наративі може бути різна кількість нараторів, котрі почергово ведуть оповідь [3, с. 83]. Одним із основних завдань наратора (оповідача, розповідача) є здатність «вести» сюжетну лінію та впливати на жанровий різновид твору. Наратор може «членувати матерію тексту на самостійні смислотворчі фрагменти, а також максимально конденсувати загальне значення твору» [2, с. 49]. Наратор у тексті є надсилою, здатною проникати у свідомість героїв, що передбачає здатність до асиміляції з абстрактним автором, суб'єктивовано спостерігати за сюжетом та мати власні думки з приводу подій у творі. Наратор як суб'єкт мовлення свою позицію передає через «голос», певний «ракурс бачення» чи «точку зору», які можуть взаємонакладатися на різних рівнях твору (фабульному, сюжетному, просторовому, лінгвістичному, образному, жанровому тощо), що впливає на стиль (загальний чи індивідуально-авторський). Часом образ наратора передається через сукупність ракурсів бачення, тобто виформовується позиція «множинного наратора» [5], що впливає на авторський стиль та жанрову модифікацію твору. Суб'єкт мовлення може бути психологічно близьким автору, тоді в оповіді спостерігається певний суб'єктивізм, або бути віддаленим від автора і бути самостійною сюжетною одиницею з власним характером та відмінним від авторського світобаченням.

Типологія наратора у літературознавстві почала розроблятися досить давно і формувалася поетапно. Досить відомою є чотиричленна типологія класифікаційної моделі для вирізнення наративних типів Ж. Женетта, яка передбачає чотири різновекторні позиції наратора: гетеродієгетичний наратор в екстрадієгетичній ситуації (розповідає історію, в якій він не є персонажем), гетеродієгетичний наратор в інтрадієгетичній ситуації (оповідач другого ступеня, котрий розповідає історію, в яких, як правило, відсутній («текст у тексті»), гомодієгетичний наратор в екстрадієгетичній ситуації (розказує власну історію, в якій він фігурує як персонаж), гомодієгетичний наратор в інтрадієгетичній ситуації (оповідач другого ступеня, що розповідає власну історію) [2, с. 397]. В українському літературознавстві це питання досліджувала Л. Мацевко-Бекерська, констатуючи, що «ключовим для встановлення типів наратора можна вважати як двояке його поводження у реальній для фікційного світу події, так і двоякий спосіб здійснення розповіді про цю подію» [2, с. 39]. Українська дослідниця І. Бехта розглядає три типи нараторів у прозовому творі: ауторіальний наратор у формі «він», персональний у формі «я» або у формі дійової особи, що говорить від імені «я», персоніфікований, позначений якимось іменем [1, с. 69]. Науковиця розглядає ауторіального наратора як наднаратора, який володіє повною інформа-

цією, об'єктивно розглядає та оцінює ситуацію, на власний розсуд інтерпретує події. Персональний наратор – це той, що бере участь у подіях і приміряє маску спостерігача, свідка, а персоніфікований наратор – це власне герой твору, постать якого ідентифіковано. Така класифікація, на нашу думку, є продуктивною, оскільки важливою є ступінь втручання наратора в оповідь, яка і визначає жанрові, стильові особливості не лише певного художнього тексту, аде періоду, доби в цілому.

Досить яскраво сучасні наративні стратегії проглядаються у творчості одного з найпопулярніших японських письменників кінця XX – початку XXI століть Харукі Муракамі. Дослідники констатують, що творчість Муракамі вписується у поетику постмодернізму, аналізуючи основні ознаки його творчості (Р. Френті, С. Джейкоб, С. Какаде, Х. Йонг, І. Перматасарі, М. Росіді та ін.) [6, 7, 8, 9, 10].

Творчість Харукі Муракамі досить різнопланова, у більшості творів поєднується реальний хронотоп із містикою, що дає дослідникам співвідносити його доробок із жанром магічного реалізму [10], проте п'ятий роман автора «Норвезький ліс» (1987), який згодом став бестселером у Японії і приніс автору всесвітню літературну популярність, виписаний цілком у реалістичній манері з рисами «жіночої літератури» [8]. Основною із наративних технік є існування персонального наратора, який є учасником подій і через ракурс бачення якого ведеться оповідь. Цей наратор є стрижнем оповіді, через якого розкриваються екзистенційні мотиви: відчуження, пошуку особистої ідентичності, сенсу життя тощо. Ці мотиви є основними у багатьох творах автора, зокрема «Полювання на овець» (1982), «Країна чудес без гальм і кінець світу» (1985), «Денс, денс, денс» (1988), і «Кафка на пляжі» (2002). Саме ці мотиви є наративною константою роману «Норвезький ліс» Х. Муракамі, які трансформуються через внутрішню фокалізацію персоніфікованого наратора.

Наратором у романі, через ракурс бачення якого подаються події, є головний герой Тору Ватанабе. Головний герой згадує давно минулі події, намагається розібратися у власних почуттях, спричинених життєвими ситуаціями та визначити, що із того, що відбулося раніше, вплинуло на його життя. Наратор правдиво і без прикрас за допомогою прийому ретроспекції після почуті в аеропорту пісні своєї молодості згадує події 20-ти річної давнини. Наратор не є тотожним автору, проте автор натякає у післямові на певну автобіографічність, тому, можна припустити, що головний герой стає таким собі уособленням автора у студентські роки. Про наявність однакових рис у героїв різних творів автор зазначає в інтерв'ю зі Д. Веслі [9]. Головний герой описує свої студентські роки, перше кохання, дружбу, власні душевні переживання. Одним із наративним вузлів оповіді стає мотив зародження кохання головного героя до Наоко, спочатку дівчини його товариша Кідзукі, який здійснив самогубство, а потім його коханої, яка мала психічні проблеми. Мотив зародження кохання та його втрати стає центральним у наративній структурі твору і особливо детально проглядається через ракурс бачення наратора. Оповідач дуже повільно та послідовно згадує усі етапи свого кохання. Перше, на чому фокусується його пам'ять – це Наоко, яка постає перед читачем дівчинкою у светрі з верблюдами в холодну пору та проханням до головного героя ніколи її не забувати. Згодом головний герой згадує їхню випадкову зустріч через рік після смерті Кідзукі, свого найближчого друга. Крок за кроком нара-

тор занурює читача у ретроспекцію, згадає усіх, з ким спілкувався у цей час: «Однак потрібен час, щоб згадати обличчя Наоко. І з роками цей час стає дедалі довшим. Сумна правда полягає в тому, що те, що я міг пригадати його за 5 секунд, дуже скоро потребувало 10, потім 30, потім цілу хвилину – як тіні, що подовжуються в сутінках» [11].

У тексті константними є мотиви-мовлення, зокрема «Не забувай мене», -прохання Наоко завжди її пам'ятати. Мотив пам'яті є константним у оповіді і простежується у стосунках між різними людьми: Ватанабе і Наоко постійно згадують Кідзукі, про кожного, хто залишив слід у його серці, пам'ятає головний герой, Наоко простить Ватанабе під час його приїзду у лікувальний заклад «Аміре», пам'ятати про неї «...я не хочу псувати твоє життя. Як я вже казала, я хочу, щоб ти приїжджав до мене час від часу і завжди пам'ятав про мене. Це все, чого я хочу» [11].

У романі домінантним стає мотив смерті, яку переживають багато героїв оповіді. Помирає друг головного героя, Кідзукі, кохана Наоко, сестра Наоко, мама і тато Мідорі, Хацумі, дівчина Нагасави та інші персонажі. Усталеною думкою у романі є те, що «смерть – не протилежність життя, а її частина» [11]. Мотив смерті є провідним серед екзистенційних мотивів цього роману. Персонажі борються з почуттями відчуження, порожнечі та пошуку сенсу в хаотичному світі. Мураками заглиблюється в екзистенційні проблеми, зображуючи персонажів, відірваних від суспільства, які намагаються знайти своє місце у всесвіті. Наратор тонко торкається у романі питання ідентичності, мети та природи реальності, пропонує читачам замислитися про власне існування.

Константним у романі стає мотив самотності та відчуження, які подаються наратором через роздуми персонажів, які почувалися відірваними від соціуму. Оповідач розмірковує про самотність та боротьбу героїв за пошук певних зв'язків, які зможуть утримати головних героїв від складних рішень. Неодноразово Рейко та Наоко повторювали Ватанабе, що він став їхнім містком до зовнішнього світу. «Їй була потрібна не моя, а чиясь рука. Їй було необхідне не моє, а чиясь тепло» [11]. Або ж інший уривок із цього ж роману: «Я не люблю самотність. Просто не заводжу зайвих знайомств. Щоб у людях в зайвий раз не розчаруватися» [11].

У романі досить ґрунтовно прописані особистісні хронотопи, наратор детально виписує історію кожного. Наприклад, певним замовчуванням характеризується стан Наоко, ніхто не називає її хворою, усі сподіваються на швидке одужання дівчини і лише у фіналі стає зрозумілим, що психічний стан дівчини був досить тяжким. Головний герой роздумує: «Що робить Наоко зараз? Певне, вона мабуть спить глибоким сном, огорнута темрявою свого цікавого маленького світу» [11]. Автор використовує певні евфемізми, які дозволяють сподіватися на тимчасовість психічного потьмарення дівчини, дають надію. Саме ця «огорнутість маленьким світом» свідчить про замкнений хронотоп, у якому перебуває Наоко і виходу з цього простору не має, що і призводить до трагедії. Про замкненість особистісного хронотопу Наоко говорять і її листи, які вона надсилає Ватанабе, і перебування у «Аміре», своєрідному санаторії, де надають допомогу людям із ментальними проблемами, і бажання залишитися наодинці в будиночку (тут замкнений часопростір стає зоною комфорту для героїні). У романі часом спостерігається зміна наратора, що дає можливість краще розкрити особистісні хронотопи. Наоко досить детально розповіла Ватанабе про самогубство своєї сестри: що вона бачила, пережила, відчувала, що, напевно, вплинуло на її психічний стан,

Рейко досить відверто розповідає про історію свого психічного зриву (через певні роздуми наратора цілком зрозуміло, що героїня довго і серйозно роздумувала над власними проблемами). Вчинки деяких персонажів так і залишаються загадкою, зокрема самогубство Кідзукі, яке ніхто не може пояснити, хоча оповідач і робить певні припущення. У процесі нарації зрозуміло, що ця подія суттєво вплинула на подальші вчинки персонажів. Головний герой захоплюється Хацумі та відчуває біль, дізнавшись про її смерть, констатує, що ця дівчина теж вплинула на його становлення: «Те, що розбудила в мені Хацумі, було частиною мого «я», яка довгий час перебувала в сплячці. І коли це усвідомлення вразило мене, воно викликало такий смуток, що я мало не розплакався. Вона була абсолютно особливою жінкою. Хтось повинен був зробити щось – будь-що – щоб врятувати її» [11]. Таке фокусування формує загальну наративну систему твору, коли дійсність подається через різні фокалізації, з різних точок зору, що унаочнює екзистенційну картину світу.

Стильовою константою художньої прози Х. Мураками є її інтермедіальність, що проявляється саме на наративному рівні. Оповідач звертається час від часу до різних видів мистецтва, щоб унаочнити свою оповідь та наповнити її кольорами та емоціями. «Музична інтермедіальність у романах Мураками досягає синтезу мистецтв, представляє цілісність світу у слові (описи виконання і музикознавчі інтертексти), звуках, формах, емоціях, ритмах [12]. Інтермедіальність закладена уже в самій назві твору, яка відкривається лише у комплексному осмисленні. Автор звертається до відомої композиції The Beatles «Norwegian Wood», яка виконує безліч функцій у романі: психологічну, символічну, сюжетоутворювальну, філософську, асоціативну, прогностичну, адже реципієнт після прочитання роману обов'язково прослухає відому композицію, щоб оживити події в пам'яті. Автор, вводячи відповідний музичний контент, дає можливість переосмислити сюжет, надаючи йому міфологічної глибини і драматизму.

Одноіменна композиція британського гурту Бітлз (The Beatles) для роману «Норвезький ліс» Х. Мураками стає лейтмотивом та виконує у наративі кілька функцій: імагогічну, виформовує певний хронотоп, ініціює певні асоціації; психологічну, оскільки медитативний мотив мелодії уже в назві твору впливає на читацьку інтенцію; символічну, оскільки тоpos норвежського лісу символізує певну розгубленість героя, який загубився у світі; сюжетоутворювальну, оскільки події пісні з певними варіаціями перегукуються із сюжетом твору. Автор, взявши за основу сюжет пісні, переосмислює її на свій розсуд, детально зупиняючись на мотивах самотності, повневір'я та нерозділеного кохання. Наратор у пісні розповідає про молодого хлопця, у якого «була дівчина, або, скоріше, це він був у неї» / I once had a girl Or should I say, she once had me?... (The Beatles). Цей мотив нерозділеного кохання проходить лейтмотивом у романі Х. Мураками: «я був її хлопцем, але вона не була моєю дівчиною» [11]. Ватанабе роздумує про свої стосунки з Наоко, про спільного друга Кідзукі, про самотність, смерть. Автор використовує певні фольклорні мотиви, зокрема мотив лісу, оскільки ліс у японському фольклорі «наділений містичними силами, це житло демонів і привидів, що заблукали [12]. Таким собі місцем, що знаходиться у лісі та не схоже на звичайний світ, є лікарня, де проходить реабілітацію Наоко. Головний герой констатує, що це наче «інший світ», «ніби прилетів на планету з іншою силою тяжіння» [11]. Головний герой боїться залишитися тут довше, оскільки хвилюється, що не зможе покинути це місце, як Рейко, котра живе там уже сім років. Наоко зазначає, що вночі

чує чийсь голоси з лісу, зокрема померлих Кідзуки та своєї сестри, які кличуть її до себе. З часом Наоко стає гірше і вона помирає саме в лісі. Ліс у романі стає символом неповернення, втрати себе.

У наративній структурі твору інтермедіальні мотиви стають рушієм сюжету, оскільки почута композиція «Норвезький ліс» у кріслі авіалайнера запускає низку визначальних спогадів у житті Ватанабе. «І ця мелодія, як завжди, розбурхала мене... Щоб голова не розкололася на частини, я нахилився, прикрив обличчя долонями і завер...» [11]. Ще раз ця мелодія звучить уже у лікувальному закладі, коли Наоко просить свою сусідку виконати її під гітару та асоціюється у душі героїні із невідворотністю, самотністю та безвихіддю. «Іноді слухаю і мені стає нестерпно сумно. Не знаю, чому, але мені здається, що я заблукала в дрімучому лісі, – сказала Наоко. – Я одна, темно і холодно, ніхто не прийде і не врятує» [11]. Наратор накладає сенс пісня на сенс переповіданої ним історії, що запускає інший рівень для сприйняття, де читач зроби певні висновки.

Кожен із героїв роману співвідноситься наратором із певним музичним жанром і органічно виписується відповідно до цього. Ватанабе слухає джазові композиції, музичний малюнок яких дуже мінливий: герой теж має психологічно нестійкий характер, часто сумнівається, вагається, часом досить нерішучий. Письменник зазначив у післямові, що роман «у певному сенсі біографічний». Кожен із героїв твору прописаний відповідно до їхніх музичних уподобань, що розкриває характер персонажа та закладає безліч сенсів для прочитання твору.

Висновки. Поняття «наратив», не дивлячись на значну кількість розвідок, наразі повністю не сформоване. Дослідники намагаються окреслити конститутивні ознаки терміну, виділяючи певні домінуючі складники, оскільки саме від манери ведення оповіді, викладу матеріалу в індивідуально-авторському міфі залежить рецепція тексту читачем. Наративна система художньої прози сучасного японського письменника Харуки Мураками попри деякі традиційні японські наративні прийоми, характеризується стильовою відмінністю. У романі «Норвезький ліс» наявний персональний наратор, він же головний герой, що має автобіографічні риси, і переповідає історію, учасником якої він був. Наративна система роману характеризується наявністю стійких екзистенційних мотивів, зокрема самотності, сенсу буття, пошуку свого місця в соціумі, які проявляються ретроспективно. Центральним мотивом оповіді стає мотив смерті, досить детально осмислений та виписаний автором. Константою нарації стає інтермедіальність, через яку заковано певні сенси, які потребують осмислення і тлумачення реципієнтом.

Література:

- Бехта І.А. Авторське експериментаторство в англійській прозі ХХ століття. Львів : ПАІС, 2013. 268 с.
- Мацевко-Бекерська Л. В. Наратив як засіб організації просторово-часової конфігурації літературного твору. *Вісник Львів. ун-ту ім. І. Франка*. Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2011. Вип. 18. С. 52-59.
- Ткачук О. Наратологічний словник. Тернопіль : Астон, 2002. 173 с.
- Гром'як Р.Т. Літературознавчий словник-довідник. К.: ВЦ «Академія», 2006. 752 с.
- Кушнірова Т.В. Наратив як літературознавча категорія: генеза, ознаки, типологія. *Наук. вісник Міжнародного гум. ун-ту. Сер.: Філологія*. Одеса: ОМГУ, 2019. Вип. 39. Т. 1. С. 130–134. URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/6122>
- Jacob S. C. Haruki Murakami's Dance Dance Dance: A Postmodern Network. *Journal of Emerging Technologies and Innovative Research (JETIR)*. 2018. pp. 402–408.

- Permatasari I., Rosyidi M. I. Self-Concept as a Result of Personality Disorder Portrayed in Haruki Murakami's 'Norwegian Wood'. *Rainbow: Journal of Literature, Linguistics and Culture Studies*. 2020. 9(2). pp. 166-175.
- Yeung H. "More than the Sum of its Parts": Popular Music, Gender, and Myth in Haruki Murakami's Fiction." *Transnational Literature* 7.1 2014. URL: <https://core.ac.uk/reader/43334570>
- An interview with Haruki Murakami. URL: https://www.bookbrowse.com/author_interviews/full/index.cfm/author_number/1103/haruki-murakami
- Haruki Murakami by John Wesley Harding. URL: <https://bombmagazine.org/articles/haruki-murakami/>
- Мураками, Х. Норвезький ліс. URL: https://reading.in.ua/norvezkyi-lis-kharuki-murakami/#google_vignette
- Бевзір Н., Демчик М. Інтермедіальність у романній прозі Х. Мураками (на прикладі романів «Кафка на пляжі» та «Норвезький ліс»). *Наукові записки Харківського нац. ун-ту імені Г. Сковороди*. 2023. Вип. 1 (101). URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/literature/article/view/13582/pdf>

Kushnirova T., Mokliak O. Narrative strategies in Haruki Murakami's fiction (based on the novel "Norwegian wood")

Summary. The article examines the features of the concept of "narrative" as a literary category, outlines its constitutive features, and analyzes its structural elements. The object of the study is narrative strategies in the work of the contemporary Japanese writer Haruki Murakami, in particular in the novel "Norwegian Wood", which is written in a realistic manner. The work examines the main narrative elements of the work, identifies narrative dominants, constants, and main motives that influence the formation of the space-time of the novel. The work features a personal narrator with features of autobiography, through whose perspective the events of which he was a participant are depicted. The novel occasionally changes narrators as characters retell their own stories, which deepens the narrative. The novel depicts, through the perspective of the narrator, a whole complex of existential motives that are dominant in the narrative space of the novel, in particular the motive of loneliness, the meaning of life, and choice, which are depicted retrospectively. The motive of death is particularly important, and each of the characters experiences it in their own way. The story describes personal chronotopes in detail, the narrator thoroughly retells not only his own story, but also the stories of his friends, focusing on important moments. The narrative structure of the work uses euphemisms, indicating the rejection of certain situations (Naoko's illness, etc.). Rhetorical questions are used, which appeal primarily to the reader. The novel's narrative is built on the principle of melody, as each character is portrayed using a specific musical genre, depending on what music each person prefers. The main character listens to a variety of music, but prefers avant-garde compositions, particularly jazz, which shows his changeable character and self-doubt. An important role in the narrative system of a work is played by intermediality, which performs plot-forming, symbolic, imagological, meditative, etc. functions, moves the plot and presents images. Intermediality is a constant of narration, which helps to decode meanings and influences the formation of the author's individual style.

Key words: narrative, narrator, narrative structure, dominant, constant, intermediality.

Дата першого надходження рукопису
до видання: 21.08.2025

Дата прийнятого до друку рукопису
після рецензування: 18.09.2025

Дата публікації: 21.10.2025